

З'явився зимовий випуск релігійно-суспільного часопису «Слово», який видає Дрогобицька духовна семінарія. Редакційна команда семінаристів та викладачів на цей раз пропонує пороздумувати над темою синодальності або іншими словами соборності як провідного рушія діяльності Церкви, а, зрештою, й розвитку цілого людства в перспективі Божого Промислу.

У «Шпальті редактора» о. д-р Роман Андрійовський пригадує нам те, що у 2022 р. сповнилося 60-років від початку II Ватиканського Собору (1962-1965). Це й стало нагодою для того, щоб присвятити 92-ий номер "Слова" темі синодальності. II Ватиканський собор – Вселенський Собор Католицької Церкви особливий тим, що знову виніс на перший план традиційні для Христової Церкви колегіальність, соборність та синодальність.

Отець-ректор Мирон Бендик у своїй статті з перших слів намагається ввести читача в поняття «синодальності», яке є запозиченим з грецької мови та позначає «спільний шлях». У християнстві воно було віднесене до Ісуса Христа, Який засвідчив про Себе: «Я путь (дорога, шлях), істина і життя» та покликав нас «піти за Ним». Отець Мирон намагається простежити «спільний шлях» кожного християнина з Христом Господом, починаючи від хрещення, продовжуючи таїнством вінчання, та звершуючи смертю. Олег Ортинський ознайомлює з феноменом церковного собору. Особлива увага у його статті приділена Вселенським соборам, які скликалися в історії Церквою для того, щоб дати ортодоксальну догматичну відповідь на те чи інше єретичне вчення чи врегулювати внутрішню чи зовнішню діяльність Церкви. Останнім Вселенським Собором Католицької Церкви є – II Ватиканський собор. О. Володимир Тухлян у своїй статті досліджує процес скликання та перебігу цього Собору, який став поворотним моментом не лише для Католицької Церкви, але й для всього християнського світу. В декреті *Orientalium Ecclesiarum* собор вперше починає говорити про східні католицькі церкви, які незважаючи на те, що перебувають в сопричасті з Римським Апостоським Престолом, повинні плекати та розвивати свою ідентичність та традицію. Це питання досліджує у своїй статті Микола Цмоканич, який описує новий підхід Католицької Церкви, заснований

на позиції поваги та партнерства до кожної Помісної Церкви, включаючи також УГКЦ. Собор також видав чимало документів, основні з яких у своїй статті описує Тарас Петруняк, який зауважує, наскільки глибоким та ґрунтовним було намагання Соборових Отців оновити церковну місію відповідно до викликів часу, звертаючись до біблійних та святоотцівських джерел. Не варто також забувати, що знайшлася і опозиція, яка не прийняла реформ Собору. Василь Хомин у своїй статті описує сектантські настрої цих спільнот, особливу увагу приділяючи тим, які мають безпосереднє відношення до України та УГКЦ.

Богдан Фединяк у своїй статті зосереджує увагу читача на тому, що вперше після II Ват. Собору в Католицькій Церкві з'являється поняття т.зв. «загальних» синодів, які регулярно скликаються та вирішують ті чи інші питання. Дмитро Білий у своїй статті веде мову про церковне віровчення. Дмитро Голик веде мову про «Синодальний шлях» Німецької Католицької Церкви (нім. «Synodaler Weg»), заяви й рішення якого ризикують скомпрометувати поняття синодальності.

Повертаючись до події II Ватиканського Собору, варто підкреслити те, що цей собор має велике значення, як історичне, так і догматичне для УГКЦ. Чому? Відповідь на це запитання нам подає Назар Гришко у своїй статті, ведучи мову про те, що представники нашої Церкви, зокрема Йосиф Сліпий, який прибув на собор одразу після його звільнення з радянських таборів, та інші єпископи УГКЦ, брали безпосередню участь у процесі Собору та прийнятті документів. Яким чином синодальність звершувалася і продовжує звершуватися в нашій Церкві після II Ватиканського Собору та в який саме спосіб це відбувається на парафіяльних, єпархіальних, а також на рівні усїєї УГКЦ, детально розглядає у своїй статті Роман Ковівчак. В Католицькій Церкві ми налічуємо 21 Вселенський Собор, натомість в Східній Церкві лише 7. Чому так сталося намагається з'ясувати Юрій Григель, який відповідає у своїй статті, чому Католицька Церква змогла скликати церковних очільників на II Ватиканський собор та чому Православні Церкви в свою чергу не змогли в спільності прибути на Всеpravославний собор, який мав відбуватися в 2016 р.

У блоці «На гранях часу» Дмитро Витівський аналізує твір Мориса Веста «Черевики рибалки», в якому йдеться про те, що новим папою Римським стає українець під іменем Кирило Лакота. Його реальним прообразом був Йосиф Сліпий (1892-1984 рр.), патріарх УГКЦ, кардинал та водночас багатолітній в'язень радянських концтаборів. У своєму слові до молоді Юрій Мацібора зосереджує увагу на відчутті внутрішньої відчуженості, яка часто є наслідком поневолення людини інтернет-технологіями. Тому, ведучи мову про синодальність на особистому рівні, важливо обмежити використання різних гаджетів, які поневолюють людину та ізолюють її від ближніх, і повертатися до живого спілкування. У рубриці «Церква та кінематограф» п. Ігор Бриндак, викладач Дрогобицької семінарії дає коментар до стрічки «Павло VI. Неспокійні часи», яка була знята португальським режисером Фабріціо Коста. Фільм дає можливість, з однієї сторони, ознайомитись із життям видатного Понтифіка, який завершив II Ватиканський собор, а з другої навчає, що і в найбільш складні часи не варто втрачати оптимізму, адже понтифікат папи Павла VI припав на справді складні часи.

Розділ «Подих шкіни» розпочинає Павло Захаряк, який у статті пише про апостольський собор в Єрусалимі, який став прообразом Вселенських соборів, які в подальшому відбувалися в історії. Віталій Кравчук розповідає нам про постать святого Діонісія Аеропагіта та аналізує його твір «Про Церковну Ієрархію». Завершує цей блок Микола

Філь, який пише про тих святих, які брали безпосередню участь у II Ват. соборі, були його предтечами та реалізаторами.

У рубриці «Семінарія» Михайло Білинський підготував «Семінарійний літопис». За підсумком прочитання статей можна перевірити свою уважність, розгадавши кросворд, складений Віталієм Кульчицьким, а, надіславши правильні відповіді, є шанс отримати приз.

Придбати журнал можна на парафіях або в Дрогобицькій духовній семінарії (вул. Данила Галицького, 2 - поблизу храму Пресвятої Трійці).